

Socialtilsyn

Ib Poulsen
Socialt Lederforum

Jeg vil sige noget om:

- **De overordnede formål med tilsyns- og godkendelsesreformen**
- **Formålet med loven og med tilsynene som beskrevet i loven**
- **Regerings ønsker, og lidt om det generelle paradigmeskifte der er undervejs**
- **Overordnet om tilsynsenhederne, herunder om kommunerne og tilsynet**
- **Hvad der føres tilsyn med**
- **En smule om finansieringen**
- **Tilbuddenes forpligtigelser i forbindelse med tilsynene**
- **Tilsynet med regnskab**
- **Kvalitetskriterier- og indikatorer**
- **Inddragelse af brugere, personale og pårørende**
- **Om magtanvendelser**
- **Om whistleblower ordningen**

Program

De overordnede formål med tilsyns- og godkendelsesreformen er gennem en form for certificeringsordning at:

1. Øge træfsikkerheden af den sociale indsats gennem centrale, vidensbaserede krav til kvaliteten, så mennesker med behov for hjælp og støtte tilbydes den bedst egnede og samtidig mest effektive indsats
2. Styrke tilsyn med de sociale tilbud, så risikoen for fejl og misbrug mindskes
3. Styrke resultatdokumentationen på det sociale område som grundlag for styring af kvalitet og økonomi

**ET NYT SOCIALT TILSYN
- BEDRE KVALITET FOR UDSATTE GRUPPER**

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

Formålet med loven

Større ensartethed i tilsynet

- Alle tilbud ny-godkendes af det nye socialtilsyn.
- Tilsynet sikrer både **kontrol med og læring** for tilbuddene og vil derfor indeholde en kombination af uanmeldte og anmeldte tilsynsbesøg.
- Der stilles krav om mindst 1 årligt tilsynsbesøg i alle sociale døgntilbud.
- Opstilling af klare kriterier for, hvornår et tilbud skal have skærpet tilsyn og for tilsynets sanktionsmuligheder, herunder hvornår et tilbud kan lukkes.

Regeringen ønsker

5

- Tilsynet kan give påbud, som skal efterleves, hvis tilbuddet fortsat skal være godkendt. Der kan f.eks. gives påbud om, at der skal ansættes eller efteruddannes personale, som kan håndtere den målgruppe, som tilbuddet har boende.
- Afgørelser fra tilsynet kan påklages til de sociale nævn.

Regeringen ønsker

6

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

Formålet med loven

- Udvikling af kurser for alle tilsynsførende og udviklet tilsynskoncepter og metoder.
- Anvendelse af systematisk forberedelse af tilsynet baseret på flere datakilder end tilsynsbesøget, fx registerdata, surveys til tilbud, gennemgang af skriftligt materiale bl.a. årsrapport, regnskab, budget, bestyrelsesmateriale.

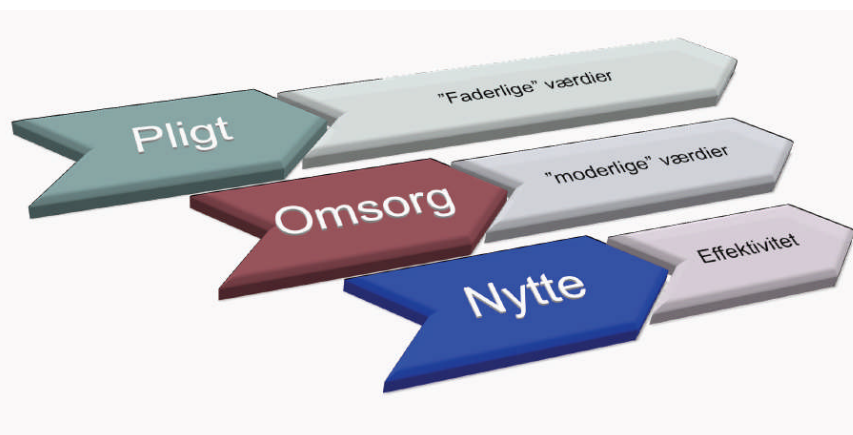
Regeringen ønsker til tilsynsenhederne

8

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

Formålet med loven

Velfærdsparadigmer

10

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

Formålet med loven

11

Socialtilsyn skal sikre at udsatte børn og voksne får den hjælp, de har behov for og krav på. Det sker ved et uvildigt, systematisk og fagligt kompetent tilsyn med de sociale døgntilbud i Region Hovedstaden.

Fokusområder for det nye tilsyn:

- højere kvalitet
- mere professionelt og uafhængigt tilsyn
- fra tilfældige indsatser til systematisk inddragelse af viden
- borgerne i centrum
- alle sociale døgntilbud og ambulante stofmisbrugsbehandlingstilbud skal godkendes
- bedre styr på økonomien

Socialtilsyn

12

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

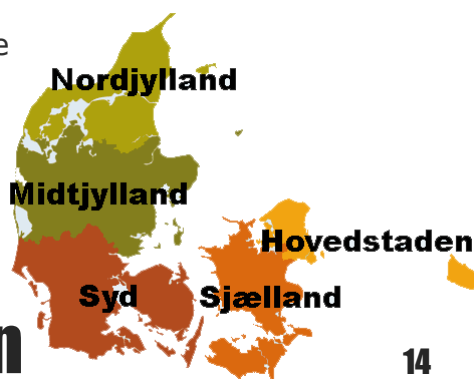
Formålet med loven

13

Tilsyn med sociale tilbud

• 5 tilsynskommuner

- Frederiksberg Kommune
- Fåborg–Midtfyn Kommune
- Holbæk Kommune
- Silkeborg Kommune
- Hjørring Kommune

Socialtilsyn

14

Frederiksberg Kommune er hjemkommune for Socialtilsyn Hovedstaden, der går i drift den 1. januar 2014.

For at sikre det uvildige tilsyn er Socialtilsyn Øst ansvarlig for at føre tilsyn i Frederiksberg Kommune, ligesom Region Midtjylland er ansvarlig for at føre tilsyn i Faaborg-Midtfyn Kommune

Socialtilsyn Hovedstaden 15

"at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med de sociale tilbud mv. Partierne er enige om, at der skal stilles langt højere krav til den faglige kvalitet af de tilbud, som huser de mest udsatte borgere. Desuden skal der sikres en større professionalisme samt uafhængighed i tilsynet".

Loven er vedtaget 4. juni af et enigt folketing

Formålet med loven

- Der skal være 50 til 60 medarbejdere
Med specialviden om jura, økonomi, viden om målgrupperne, pædagogik samt socialfaglig og tilsynsfaglig metoder
- Anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg – mindst et tilsynsbesøg om året
- Der kan træffes afgørelse om skærpet tilsyn
- Der kan gives påbud (med frister)

Socialtilsyn

- Tilsynsenhederne får ansvaret for godkendelse af tilbud og driftsorienterede tilsyn.
- Køberkommunerne mister noget af det kommunale selvstyre.
- (Køberkommunerne mister kompetencen til at godkende egne tilbuds budgetter).
- Køberkommunerne mister styringen af kvalitetsniveauet

Kommunernes styring

- Plejefamilier og kommunale plejefamilier
- Opholdssteder for børn og unge
- Døgninstitutioner
- Ambulante behandlingstilbud til stofmisbrugere
- Midlertidige botilbud til voksne (§107)
- Længere varende botilbud til voksne (§108)
- Kvindekrisecentre
- Forsorgshjem
- Hjælp og støtte efter serviceloven (§83 og §85), der ydes til beboere i boformer der kan ligestilles med §107 og §108 tilbud
- Ikke med friplejeboliger

Der føres tilsyn med:

19

Tilsyn med sociale tilbud

- Objektive kriterier, efter antal af borgere mellem 0 og 22 år i hver kommune. Gældende for børn.
- Tilsyn og godkendelse med øvrige tilbud finansieres ved takster. Taksterne fastsættes i forbindelse med de årlige rammeaftaler

Finansering

20

Tilsyn med sociale tilbud

Takst kategorier	Tilsyn med døgntilbud (og regodkendelse i 2014/15)	Ny godkendelse af døgntilbud	Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	Skærpet tilsyn
0-7 pladser	33.755	22.599	11.299	16.878
8-24 pladser	40.506	27.119	13.559	20.253
25-49 pladser	67.511	45.198	22.599	33.755
50+ pladser	101.266	67.797	33.898	50.633

Tabel viser de foreløbige takster for 2014 fastsat af Socialtilsyn Hovedstaden

21

- Tilbud, der søger om godkendelse, skal give socialtilsynet de faglige og økonomiske oplysninger, som tilsynet har brug for ved vurderingen af ansøgningen.
- Alle relevante oplysninger som er relevante for vurderingen af tilbuddet i forhold til de opstillede kvalitetsindikatorer.
- Andre former for information til socialtilsynet kan være ansattes straffeattester, dokumentation af medarbejdernes kompetencer, bygningernes standard mv.

Oplysningspligten

- Der vil endvidere være krav om, at tilbuddene (gælder dog ikke plejefamilier) skal udarbejde en årlig rapport, der vil bestå af økonomiske nøgletal for tilbuddet, udskiftninger i personalegruppen og andre ændringer, der har betydning for løsningen af opgaven.

Oplysningspligten

23

- Tilbud skal give tilsynet besked om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsesgrundlaget, om hvilke kommuner der har ansvar de borgere der har ophold i tilbuddet.
- Tilbud skal give nødvendige informationer for et driftsorienteret tilsyn.
- Oplysninger kan gives uden borgerens samtykke
- Magtanvendelses-indberetninger skal sendes både til handlekommunen og til det sociale tilsyn.
- Tilsynet skal underrette kommunen i relevante situationer

Oplysningspligt

24

Tilbud, der søger om godkendelse af socialtilsynet, skal som grundlag for godkendelsen udarbejde et budget, der skal godkendes af socialtilsynet. Det er et krav for godkendelsen, at:

- tilbuddet er økonomisk bæredygtigt
- tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe
- der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Tilbuddenes økonomi

25

- Det driftsorienterede tilsyn skal føre tilsyn med tilbuddenes budget og have adgang til regnskaberne.
- Tilbuddene skal desuden oplyse en række nøgletal – f.eks. om soliditetsgrad, lønninger, uddannelsesomkostninger mv.
- For tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, skal der for at sikre et overblik over pengestrømmen i koncernen udarbejdes et budget for det enkelte tilbud og for den samlede koncern.

Tilbuddenes økonomi

26

Betingelse for godkendelse, at tilbuddet ud fra en samlet vurdering har den fornødne faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed.

- Kvaliteten vurderes ud fra følgende kriterier:
 - Uddannelse og beskæftigelse
 - Selvstændighed og relationer
 - Målgrupper, metoder og resultater
 - Organisation og ledelse
 - Kompetencer
 - Økonomi
 - Fysiske rammer

Godkendelse

27

- ✓ Et kvalitetskriterium er et kendetegn eller en betingelse der bruges som grundlag for bedømmelsen – et afgørende træk, der skal være opfyldt i en bestemt sammenhæng.
- ✓ Kvalitetskriterium forholder sig til en normativ beskrivelse af, hvad kvalitet er i et tilbud på det sociale område.

Kvalitetskriterium

28

- Ens model for alle tilbud som socialtilsynet omfatter
- Det skal sikres ensartethed i kvalitetskrav og gennemskuelighed samt sammenlignelighed i tilsynets arbejde

Fælles model for alle tilbud

29

- For hvert kvalitetskriterium fastlægges en eller flere kvalitet indikatorer.
- En indikator er en kvalitativ eller kvantitativ variabel, der på en enkel og pålidelig måde kan bruges til at afspejle en størrelse eller forandring.
- Kvalitetsindikatorerne skal give tilstrækkelig grundlag for at vurdere opfyldelsen af kvalitetskriterierne.

Kvalitetindikator

30

Tema Uddannelse og beskæftigelse				
Kriterium 1		Tilbuddet støtter borgerne i at udnytte deres fulde potentiale i forhold til uddannelse og beskæftigelse		
Indikator 1.a		Tilbuddet guider, motiverer og støtter i praksis borgerne i at være i uddannelse, beskæftigelse eller beskæftigelsesfremmende aktivitet.		
	Score	Værdi	Fakta, citater, observationer, noter og begrundelser for vurdering	Indikatoren er belyst ved hjælp af
	4	I meget høj grad opfyldt		☐ Observation ☐ Interview ☐ Dokumentanalyse
Indikator 1.b		Tilbuddet følger sammen med borgerne op på, om borgerne fastholdes i eller nærmer sig relevant uddannelse eller beskæftigelse.		
	Score	Værdi	Fakta, citater, observationer, noter og begrundelser for vurdering	Indikatoren er belyst ved hjælp af
	0	I meget lav grad opfyldt		☐ Observation ☐ Interview ☐ Dokumentanalyse

Effektkriterium med indikatorer **31**

- Ansatte, beboere og pårørende skal høres under tilsynsbesøget
- Tilsynet skal høre kommuner om kommunens vurdering af tilbuddets evne til at opnå eventuelle mål
- Opholdskommunen har pligt til at underrette tilsynet ved bekymrende oplysninger.
- Der indføres en whistleblowerordning

Inddragelse

32

Socialstyrelsen har nogle milepæle for det forberedende arbejde med socialtilsyn 2013:

- **1. juli** Kvalitetsmodel - kvalitetskriterier og -indikatorer indsendes til Social- og Integrationsministeriets departement til brug for cirkulærebeskrivelse.
- **1. juli** Kompetenceudvikling og introduktionskursus - koncept for introduktionskursus ligger klar. Selve kurserne afvikles fra start oktober.
- **1. oktober** Redskaber til dataindsamling, analyse, vurdering og opfølgning er klar til brug.
- **1. november** www.tilbudsportalen.dk er revideret og klar til brug for registrering.
- **1. januar 2014** Audit/drift - auditfunktionen går i drift.

Tidsplan

33

- Der udvikles en model for, hvordan Socialstyrelsen vil varetage auditfunktion. Auditfunktionen skal løbende følge praksis i socialtilsynene og understøtte socialtilsynene med vejledning og materialer. Auditfunktionen skal udarbejde en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Auditfunktionen

34

- <http://www.frederiksberg.dk/socialtilsyn>
- <http://socialstyrelsen.dk/socialtilsyn>
- <http://www.sl.dk/Aktuelt/Socialtilsyn.aspx>

Links

35

- Sladrefunktionen
- Indførsel af fælles kvalitetstandarder
- Magtanvendelsesregler og socialt tilsyn
- Forøgede administrative opgaver

Dilemmaer

36

§ 11. Socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelse.

Stk. 2. Myndigheder og personer, der udøver opgaver vedrørende anonyme henvendelser efter stk. 1, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet reglerne om tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152 e. Straffelovens § 152 f finder ligeledes anvendelse.

Stk. 3. Kommunen må ikke over for tilbuddet eller andre oplyse, at kommunen har modtaget en henvendelse efter stk. 1.

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse, jf. § 5, af sociale tilbud, jf. § 4, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse
- 2) Selvstændighed og relationer
- 3) Målgrupper, metoder og resultater
- 4) Organisation og ledelse
- 5) Kompetencer
- 6) Økonomi
- 7) Fysiske rammer

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om vurderingen af tilbuddenes faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed, herunder i form af opstilling af kvalitetskriterier og måleindikatorer for hvert af temaerne.

